

Csak a ZENE VAN Sziámi szokatlan szerepei

Sziámit akkor még Müller Péter Ivánnak hívták, és annyit tudtunk róla, filmrendező, akinek vízgafilmjében a zuglói Kassák Klub több törzsgárdistája is szerepelt. A kis magyar underground színe-virága.

HETESI PÉTER PÁL/G3 ÍRÁSA

Mi a Punkrációval csak csetletünk-botlottunk, ő az URH-val, majd a Kontroll Csoporttal tartott.

Aztán valahogy eltűnt. Azt tudom, hogy '85-ben a Zsil utcai könyvtárban szervezett egyetemista-főiskolás buli (EFIN '85) zárónapján még ő volt a konferanész. Szentelen volt. Remekelt. Nem úgy az első Sziámi-Sziámi-koncerten, valahol a Közgázon. Egy tisztelegő rock and roll sem voltak képesek eljátszani. Sikerük az perze volt, de hát a legendák már csak ilyenek: akkor is megtapsolják őket, ha épp megbuknak.

A Kassák Klubhoz képest tizenöt év késéssel keveredtünk beszélő viszonyba. Legközelebb egy kereskedelmi tévé (A3) kreatív igazgatójaként jött szembe. Nem könnyű zene című műsorába keresett valamilyen jó kis zenekart. Ismered a Quimbyt? - kérdeztem tőle. Nem felelt, és látatlanba megvette őket.

Sziámi egy olyan igazi tévés veszekedés után, amikor ott akartam hagyni csapat-papot, átkarolta a vállam. Szobájába cipelt, és egy háromdecis poharat színültig töltött tequilával és whiskeyvel. Hiába tiltakoztam, nem kegyelmezett. Számítógépebe tettem egy kis Nick Cave-t, és minden el volt intézve.

Müller Péter Sziámi FOTÓ: VARGA IMRE

Hajnalig dumáltunk: esztétikáról, médiáról és buddhizmusról, meg természetesen csajokról.

Na és persze a Sziget. Én 1998 óta ki se toltam a képem. Péter szemtanúként szerintem még mindig büszkén sétálgat föl s alá, finom mosollyal nézeget körbe. Mint a főkertész, aki szemrevételezi a palántákat. Talán pipára is gyűjt. Van belőlük jó két tuat.

Életműnek ennyi is elég. Még hozzá bőven. És akkor még szó sem esett azokról a gyönyörű dalokról, melyeket Tolcsvay Lászlóval együtt követett el, aki egyébként váltig állítja: „Sziámin kívül senki nem képes, egy karácsonyfa alá gyűjteni összes gyerekét és feleségét.” És a miskolci operafesztiválról nem is beszélünk. Vagy a Sziámi Zenei Társulatról. Azon csodálkozom, hogy nem pályázta meg a Nemzeti Színház direktori posztját.

Müller Péter Sziámit fölösleges tervekről faggatni. Mióta él, rögtönöz. Majd csak fölbukkan. Kitalál valamit, tető alá hozza, aztán továbbáll. Ha meg azt mondod, hogy nélküle nem lenne ugyanaz a város, mint vele, csak mosolyog, és azt mondja: „Whiskeyvel...”

SZABAD SZEMMEL

Bátorsággal kiállni az emberek elé

Toleráns társadalomban élünk - gondoljuk. De vajon azonos esélyekkel indulnak-e a sikert embertársaink az élet bármely területén? Többek között erről beszélgettünk Vasák Ivánnal, a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének főtítkárával.

VINCZE BARBARA ÍRÁSA

A szervezet vezetője másfél éves korában súlyos agyhártyagyulladászt kapott, a kezelés során alkalmazott injekció mellékhatásaként vesztette el a hallását. Nem egyedi eset az övé, több sorstársa vált ily módon siketvé.

- Hogyan sajátította el a jelyelvet?

- Én először tanultam meg „jelelni”, és csak utána beszéltem. Amikor hatévesen beléptem a siketek iskolájába, nagyon megijedtem, látva, hogy a gyerekek jelyelven társalognak. Rövidebb idő alatt sajátítottam el a jelyelvet, mint a verbális kommunikációt.

- Mikor került a szövetség élére?

- A rendszerváltást követő időszakban a siketek iskolájában dolgoztam testnevelő tanárként, amikor tudomásomra jutott, hogy a főtítkári tisztségre akár siket ember is pályázhat. Immáron tizenkét éve vagyok a szövetség vezetője, eddig három alkalommal választottak újra.

- Két diplomát is szerzett...

- Éveken keresztül versenyszerűen sportoltam, úsztam és vízi-

Vasák Iván FOTÓ: VARGA IMRE JR.

labdáztam. Az elméleti ismeretemet szerettem volna bővíteni, ezért jelentkeztem a Testnevelési Főiskola edzői szakára. Miután ott végeztem, a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolán szurtopedagógus szakon szereztem meg a másoddiplomámat.

- Egyedi eset az öné? Általában milyen esélyekkel indul egy siket diák a pályaválasztáskor?

- Általános tapasztalatunk, hogy hiába kerül ki jó eredményre valaki az iskolából, nem biztos, hogy az életben is tud érvényesülni. Sajnos nagyon csekély azoknak a száma, akik gimnáziumból felsőoktatási intézménybe kerülnek. A siketek többsége középfokú vagy annál is alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezik. Örvendetes, hogy ma már a felsőoktatásban tovább tanulók jelyelvi tolmács közreműködésével folytathatják tanulmányukat.

- Az én életemben mindig

Amennyiben a kedves olvasó fél a bezártságtól, esetleg víziszonya van, vagy nehezen viseli a hideget, azt tanácsoljuk, ne próbálja ki a barlangi búvárkodást. Ha viszont egyik főbia sem keseríti meg az életét, remek kalandban lehet része. Legalábbis Dinovszki Tibor és Zsoltos Péter szerint, akik már évek óta foglalkoznak víz alatti barlangkutatással.

SZUNYOGH GÁBOR ÍRÁSA

Tibor - egy-egy barlangi túra alkalmával - gyakran torpant meg szomorúan a barlangi vizek partján, hiszen ezek legtöbbször újítást állítják. Végül elhatározta, hogy a föld alatti szifonok, források sem állíthatják meg. Nagyobb tavakban és az Adrián megtanulta a merülés fortélyait, így ma már azon kevesek egyike hazánkban, akik hivatalos víz alatti barlangkutatónak minősülnek. Akárcsak Péter, aki előbb kezdett búvárkodni, és később ezt a szenvedélyét kapcsolta össze a barlangkutatással.

Azon a kétségtelen élvezeten túl ugyanis, hogy szűk, hideg, sötét és levegő nélküli járatokban úszkál, a barlangi búvár igen fontos kutatómunkát is végez. Legfontosabb tevékenységük a víz által elzárt területek feltárása. - Tulajdonképpen a vízben is barlangászol, de itt sokkal könnyebben mozogsz. Leírhatatlan érzés például, ahogy belebegyünk egy aknába. Nálam a legfőbb motiváció a kutatás, az, hogy egy szifonon, forráson keresztül olyan részbe jussak be, ahol még nem járt senki - meséli Tibor. - Nagy el-

Mindennapi MÁNIÁINK

Sötét, hideg, vizes, de mégis szép

A legszebb élmény maga a merülés

FOTÓ: BN-ARCHIV

tökétség kell a barlangi búvárkodáshoz - teszi hozzá Péter. - Gyakran legalább annyira emberpróbáló feladat, mint amikor egy hegymászó feljut a csúcsra. Számomra maga a merülés a legszebb élmény. Imádom önmagáért csinálni, arról nem is beszélve, hogy milyen gyönyörű formákkal találkozunk odalent.

Az esetenként hetvenkilós felszerelést aknarendszereken, kötéltechnikával juttatják le. Legalább ketten mennek, hogy az egyikük biztosítson. Magyarországon a barlangok vize általában nagyon hideg, 8-10 °C, és gyakran csak tapogatózva közelíthetnek. Egy óránál tovább általában nehezen bírja az ember. Az egyik alapszabály, hogy a palackban lévő sűrített levegőnek csak egyharmadát szabad elhasználni befelé, a második harmadát a

visszafelé útra kell hagyni, a tartalék pedig a nem várt esetekre marad. Mindig használnak vezetőkötetet, mert a barlangokban rengeteg az üledék, ami ha felkavarodik, szinte semmit nem látnak. A közel másik végén mindig ott a biztosítóbúvár, aki egy idő elteltével be-
úszik a bajba jutott társáért.

Minden merülés izgalommal, stresszel kezdődik
- Minden merülés izgalommal, stresszel kezdődik - mondja Tibor. - Van, akinél ez óvatosságot szül, és van, akinél pánikot.

Nekik nem ajánljuk a barlangi búvárkodást. A legnagyobb elővigyázatosság ellenére is gyakran fordul elő veszélyhelyzet. Péter például egyszer beszorult egy víz alatti járatba. Gyorsabban kezdett verni a szíve, több oxigént fogyasztott. - Ilyenkor a legfontosabb, hogy megnyugtass magad - magyarázza Péter. - Le

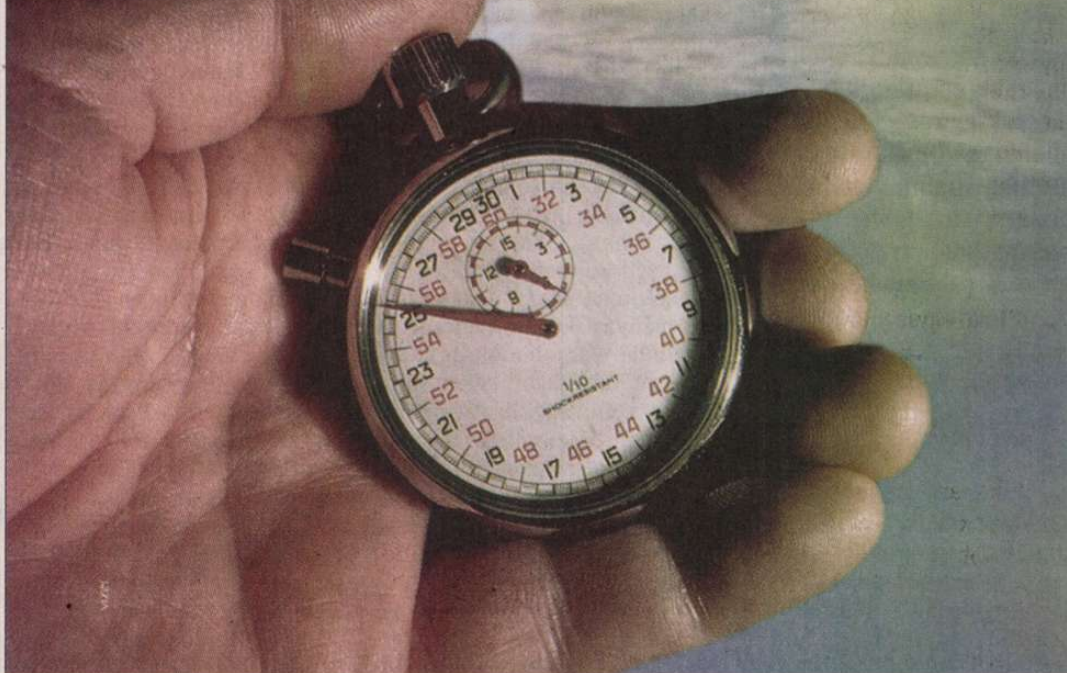
kell lassítani a légzést, és rendezni a gondolatokat. Levegő van elég, megpróbálok apró mozdulatokkal olyan testhelyzetbe kerülni, hogy ki tudjam szabadítani magam.

Ha pánikba esel, újabb hibákat követsz el, és ez néha végzetes is lehet. A barlangi búvárkodás közben bekövetkezett haláleseteket legtöbbször emberi hiba okozza.

Tibor és Péter hivatalosan ipari alpinizmussal foglalkoznak. A barlangászok, ipari alpinisták vonzzák egymást, összejárnak, együtt buliznak. Egyik találkozóhelyük a Pálvölgyi-barlang közelében található „Pál kocsmá”. A két barlangi búvár - amellet, hogy igen veszélyes tevékenységet folytatnak - úgy gondolja, hogy még van mit kipróbálniuk. - Szeretnénk egyszer siklóernyőzni - vallják be nem titkolt vágyukat. - Csak kicsit később - teszik még hozzá -, amikor már fáradtabbak leszünk.

KEDVEZMÉNYES BÉRET UTAZÁSI GARANCIÁVAL

Bánatpénz a késésért

Gondolta volna, hogy a BKV Rt. bánatpénzt fizet Önnek, ha a járatok késnek és ebből Önnek hátránya származik?

Amennyiben kedvezményes bérletünket választotta utazási garanciával éves utazásaihoz, lehetősége nyílik arra, hogy járataink késése esetén pénzt kapjon vissza.

A bánatpénz összege a következő lehet:	teljes árú bérlet	tanuló-nyugdíjas bérlet
15 - 30 perc közötti késés esetén	500 Ft	200 Ft
30 - 60 perc közötti késés esetén	1 000 Ft	400 Ft
60 perc feletti üzemzavarból adódó késés esetén	1 500 Ft	600 Ft

A kedvezményes bérlet utazási garanciával 47 000 Ft-ba, diákoknak és nyugdíjasoknak 15 300 Ft-ba kerül.

A bérlet január 26-ától vásárolható meg pénztárainkban, ahol a garancia érvényesítésével kapcsolatban pontos információt adnak Önnek.

Jó utazást kívánunk!

BUDAPESTI KÖZLEKEDÉSI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

MOZGÁSBA HOZZUK A VÁROST